1,-
Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo
1
Kazys Pemkus
LKA

SPORTO APŽVALGA

SAVAITINIS PRIEDAS

Nr. 1 ★ 1946. IX. 21

KREPŠINIO TURNYRAS SCHEINFELDE

REPREZENTACINĖ ŽENGIA BE PRALAIMĖJIMO — MUENCHENO GINTARAS — ANTROJI PAJĖGIAUSIA KOMANDA

Praeitą savaitgalį Scheinfeldo lietuvių stovykla gyveno krepšinio ženklu. Po ilgesnės pertraukos buvo suruoštas pajėgiųjų komandų turnyras, kuriame šią kartą dalyvavo 10 penketukų. Abu pirmuosius turnyrus (Kempteno ir Dillingene) buvo laimėjęs reprezentacinis Scheinfeldo vienetas Šarūnas. Šie buvo susitarta Šarūną, iš karto įkeldinti į baigmę, nes jam varžybose nedaug tiksliau atrinkti kitą šiuo metu pajėgiausią mūsų komandą. Reprezentantai sutiko, ir jų varžybos įgavo pajėgumo atžvilgiu lygesnį pobūdį.

Burtai taip lėmė, kad didieji favoritai laimingai išsislaidė ir pirmose rungtynėse jiems tarp savęs susitikti buvo lemta.

Pirmieji į aikštę išėjo Gintaras ir Memmingeno sporto klūbas. Grybausko vadovaujami gintariečiai atvažiavo įsitalkinę porą buv. Muencheno ASK žaidikų (Gružauskas, Bandžius) ir buvo laikomi vieni iš favoritų. Pirmasis riešutas jiems nebuvo ypatingai kietas, nors antram kėliny Memmingenas atkakliai priešinosi ir išlaikė apylygę pasekmę. Memmingenas tąsyk sužaidė energingai, bet nereikia užmiršti, kad ir Gintaro krepšių alkis jau buvo pakankamai pasotintas. Pasekmė 51—28 (24—3). Taškai: **Muencheno Gintaras** — Grybauskas (16), Gružauskas (12), Bandžius (7), Beržanskis (6), Pleirys (6), Bulionis (2), Ginčiauskas (2); **Memmingeno SK** — Kapeckas (11), Ažuolas (8), Bederžickas (4), Navickas (3), Marcinkus (2).

Toliau Kempteno GSK be didelio vargo nugalėjo Scheinfeldo gimnaziją 52—21 (28—5). Pirmą kartą panašiam turnyre dalyvaują geležinkeliečiai pasirodė kaip brandus vienetas ir užsitikrino vieną iš pirmaujančių pozicijų. Gimnazistai žaidė su dideliu pasiryžimu, bet kaip penketukas dar nėra išryškinęs savo veido. Taškai: **Kempteno GSK** — Racevičius (22), Sventickas (18), Krutulis (10), Makauskas (2); **Scheinfeldo gimnazija** — Papečkys (8), Vedeckas (7), Banevičius (6).

Įdomesnė dvikovė buvo tarp Scheinfeldo Vyties ir Wiesbadeno Lituanicos. Vytis pradėjo daug žadančiai, užplėšė didelę spartą ir kėlinį baigė 14—5. Po pertraukos iniciatyvą suėmė Lituanica ir apgalvoto Blankaus žaidimo dėka jie ne tik išlygino, bet ir laimėjo 31—25. Taškai: **Wiesbadeno Lituanica** — Landsbergis (11), Miškinis I (10), Blankus (6), Labanauskas (4); **Scheinfeldo Vytis** — Merūnas (13), Jokūbaitis (6), Birutis (4), Samsonas (2).

Prieš Dillingeno SK muencheniečiai turėjo daugiau susimti. Pirmam kėliny pasekmė lygi 12—12. Baigmėje Muencheno Gintaras laimėjo dešimties taškų persvara 37—27. Puikių metimų seriją paleido Grybauskas, ašis, apie kurią sukosi laimėtojų žaidimas. Taškai: **Muencheno Gintaras** — Grybauskas (22), Gružauskas (7), Ginčiauskas (4), Bandžius (2), Beržanskis (2); **Dillingeno SK** — Kurauskas (12), Anaitis (5), Brinkmanas (4), Stankus (3), Radavičius (3).

Eichstaetto SK — Schweinfurto Garso susitikimas nebuvo aukštos kokybės. Eichstaetto jaunieji vyrai be didesnio galvosūkio laimėjo 55—26 (28—12). Žaidimas buvo gana kietas, ir Garso žaidikai pasiekė baudų rekordą — padarė 21 pražangą. Taškai: **Eichstaetto SK** — Kikilas (17), Daukša (14), Ošlapas I (13), Žvirgždas (6), Ošlapa II (5); **Schweinfurto Garsas** — Dainius (12), Milašas (5), Spakauskas (5), Macevičius (4).

Kitose rungtynėse Kempteno GSK po santūrios kovos sunkiai įveikė Tuebingeno akademinio jaunimo Vytį 18—15 (12—7). Abi komandos buvo vertos viena kitos ir sužaidė labai atsargiai. Techniškai Tuebingeno Vytis parodė aukštos klasės žaidimą, bet taktiškai įvėlė klaidų, be to, neturėjo laimės metyti. Įdomu, kad Tuebingenas šį kartą puikiai dengė, ko labai stigo ankstesnėse rungtynėse. Kempteno GSK pergalė vertintina, kaip tą dieną geriau pasirodžiusio vieneto. Taškai: **Kempteno GSK** — Racevičius (6), Sventickas (4), Krutulis (4), Makauskas (2), Panavas (2); **Tuebingeno Vytis** — Čerkeliūnas (4), Saladžius (4), Dargis (3), Petrauskas (2), Alinskas (2).

Tuo būdu buvo išaiškinti keturi pusiaubaigmės dalyviai: Muencheno Gintaras, Eichstaetto SK, Kempteno GSK, Wiesbadeno Lituanica.

Pirmose pusiaubaigmės rungtynėse susitiko Muencheno Gintaras — Eichstaetto SK. Pirmuosius taškus sugriebia Gintaras, bet Eichstaetto jaunasis kolektyvas persveria iki 5—2. Tolesnė gero lygio dvikovė išryškina sėkmingesnius Muencheno antpuolius, pasekmė nusvyra jų naudai, ir Eichstaettas pajėgia tik skirtumą mažinti. Muencheno Gintaras laimi 34—24 (15—11). Puikiai sužaidė Grybauskas ir Gružauskas, abu Muenchenui pelnę po 13 tšk. Ginčauskas ir Bandžius dar pridūrė po 4 tšk. Eichstaettui kapitalą sudkrovė Ošlapas I (9), Ošlapas II (6), Daukša (4), Kikilas (3), Žvirgždas (2).

Kitoj pusėj Kempteno GSK turėjo itin sunkią kovą prieš Wiesbadeno Lituanicą. Per pirmąsias 10 minučių geležinkeliečiai užkrovė 7—3, bet iki kėlinio pabaigos Wiesbadenas atsivijo iki 10—11. Po pertraukos Wiesbadenas netgi persvėrė iki 15—11. Žaidimas labai permainingas ir įdomus save įtampa bei gerais žygiais iš abiejų pusių. Wiesbadenas dar veda 18—14, kai Kemptenui padėtį gelbsti Sventickas, padaręs du puiki

(Keliama į 4 psl.)

PABALTIJO OLIMPIJADA AUGSBURGE

Rugsėjo 20—22 d. d. Augsburge įvyksta Pabaltijo tautų olimpijada, kurioje dalyvauja žymiausieji estų, latvių ir lietuvių sportininkai, esantieji Vokietijoje. Tiek kovos žaidimuose, tiek kitose šakose reikia laukti gražių pasirodymų ir rezultatų. „Sporto Apžvalga" sekančiame numeryje duos platų olimpijados aprašymą.

SPORTO KELIAI IR KLYSTKELIAI

Ne paslaptis, kad sportas ir jau ne nuo šiandien yra atsidūręs pavojingoj kryžkelėj. Amerikoj jis vis daugiau virsta technika, Prancūzijoj jis virto tautinės ambicijos sotintoju ir pasirinko šūkį: pergalė arba žlugimas, Vokietijoj jis buvo pajungtas totalitariniam rėžimui ir tapo brukamas prievarta. Ir nenuostabu, kad visų tikrųjų sporto mėgėjų, o tokių daugiau ar mažiau yra ir anksčiau aptartose valstybėse, akys krypsta į klasiško sporto pradininkę ir palaikytoją Angliją.

Nežiūrint visko, kaip tik Anglijoj ir daugiau kaip kitur, sportas yra likęs sportu. Anglijoj sportas nėra nei tragedija, nei prievarta, nei pagaliau pigus spektaklis. Sportuojama, nes sportuojant ieškomas ir randamas džiaugsmas, sportuojama, nes mėgiamas grynas oras, neužnuodytas aplinka, nes mėgiamas turtingas bendravimas su varžovais. Sportas Anglijoj nėra įkinkytas į rekordžioklę, kaip, pavyzd. yra Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Anglai r. legali pasigirti gausybe pasaulinių rekordų, nors jie turi didelį sportininkų, skaičių pajėgių iškilumo, kurie savo gyvenimą dažnai ir sukaupta vargrynai su daugiau padaro nei pajėgumas technintas muskulų Anglas.

Anglai turi surašę tam tikras tiesas, apibūdinančias tikrąjį sportą, taisykles, kurias turėtų sekti kiekvienas be užklusių ėjęs į sporto aikštę, taisyklės, kurias seks kiekvienas, kuris sporte ieško tikrojo pasitenkinimo ir nesudarkyto džiaugsmo.

Šias taisykles sekant, sportininkas nesigiria, nemeta kovos iki baigmės, pralaimėjęs neieško pigaus pasiteisinimo, pralaimi nerūstaudamas, laimėjęs nekrinta į bekraštį entuziazmą, kovoja, kaip anglai sako, fair, kovoja, kiek jo pajėgumas leidžia, mėgsta riziką, kilus neaiškumui, žodį duoda priešininkui ir žaismą daugiau vertina nei pasekmę.

O kaip yra pas mus kad ir nelemtose tremties sąlygose?

Sportinis judėjimas, reikia pasakyti, yra gerokai išplitęs.

Veik kiekvienoj stovykloj veikia sporto klūbai ar rateliai. Nors iki šios dienos vis dar pasigendama centrinės sporto vadovybės, paskiri vienetai kruta kaip išmano ir kaip vietinės sąlygos leidžia. Ne tik tarpusavio, bet ir tarptautinėse varžybose mūsiškiai dažnai pradžiugina ir populiarina lietuvių vardą. Tuo būdu sportininkai daug prisideda prie kultūrinės propagandos, nors kai kurie mūsų visuomenininkai į šį judėjimą dar žiūri su kandžia senamadiška šypsena. Krepšinis Vokietijoj yra pradėjęs pergalės pjūtį, nedaug atsilieka ir mūsų stalo tenisininkai, gyvai

reiškiasi šachmatininkai, boksininkai, o paskutiniu laiku daugiau susidomėta ir futbolu. Kiek blogiau yra su lengvaatlečiais, kuriems sąlygos yra visiškai geros. Tikėdami, kad per Augsburge rengiamą Pabaltijo olimpiadą ras progos susitikti sporto darbuotojai ir nusmaigstys nors provizorines gaires visam sportiniam judėjimui tvarkyti, prie šios temos grįšime kita proga. O dabar norėtumėm atkreipti dėmesį į kai kuriuos kai kur besireiškiančius šešėlius. Negalima kategoriškai tvirtinti, kad tų šešėlių būtų daug, bet taip pat klaidu teigti, kad jų visiškai nėra.

O viena iš blogybių, kuriai plisti dabar gana dėkingos sąlygos, yra savęs pervertinimas. Pavyksta kurios nors stovyklos krepšininkams laimėti keletą rungtynių, na, ir krepšininkai apsvaigsta, pradeda apie save galvoti kaip apie „geriausius iš geriausiųjų", pradedama reikšti neribotos pretenzijos, pradedama kitus niekinti ir t. t. Daug prie to prisideda ir stovyklų gyventojai ar net stovyklų vadovybės. Ir jei tokie „geriausieji iš geriausiųjų" užšoksta ant pajėgesnio priešininko ir ko gero pralaimi, tąsyk krintama į bekraštį nusiminimą, stovyklos gyventojai nuvilti ir priekaištauja, žodžiu, kelias dienas ar ilgesnį laiką pralaimėtojams nėra gyvenimo. Tikrai gaila, kad kartais pradedama galvoti taip parapijiškai ir pasinešama į aklą pergalės siekimą.

Tokių nukrypimų, tiesa, nėra daug, bet kur jų pasitaiko, jie rautini visomis pastangomis. Sportas turi įgauti daugiau auklėjamojo pobūdžio, bet neiti destruktyvine kryptimi. Čia turėtų susirūpinti ne tik patys sportininkai, bet ir sporto mėgėjai ir stovyklų vadovybės.

Jei visiems bus aiškus tikrojo sporto supratimas, tokie reiškiniai visiškai pranyks. Ir vieniems ir kitiems reikėtų atidžiai perskaityti rašinio pradžioje sužymėtas anglų sportininkų taisykles. Ir ne tik perskaityti, bet ir praktikoje atidžiai įgyvendinti. Tąsyk sportas bus grynas džiaugsmas, be pašalinių užkulisių, bus toks, koks jis turėtų būti ir koks jis daug kur yra.

K. Čk.

Berlyno olimpiniame stadione įvyko Jungtinių Tautų karinė olimpiada, kurią atidarė gen. Mc Narney. Keletas pasekmių: 100 m — Klein (Olandija) 10,9 ir 200 m tas pats Klein 22,2; 110 m kliūtinis — Russell (JAV) 15,5; rutulys — Quirk (JAV) 15,30; į tolį — Kremer (Luxemburgas) 6,78; diskas — Kitzinger (Belgija) 40,77; kūjis — Dombrowski (JAV) 40,93; 5000 m — Zapotek (Čechoslovakija) 14:31,0; 400 m — Berger (JAV) 47,8. Žaidimus stebėjo apie 85.000 žiūrovų.

„RUDASIS BOMBARDUOTOJAS" JOE LOUIS

Rugsėjo 18 d. pasaulio bokso meisteris Joe Louis turėjo susitikimą su Tom Mauriello meisterio vardui apginti. Prieš išleidžiant laikraštį dar nebuvo gauta žinios apie kovos rezultatus, tačiau Redakcija šia proga skaitytojus nori supažindinti su vienu didžiausiųjų pasaulio boksininkų, vieninteliu tokį ilgą metą išsilaikiusiu pasaulinio bokso elito viršūnėse.

Joe Louis Barrow karjera netgi amerikiečio akimis žiūrint yra nuostabi. Jis gimė 1914 m. gegužės 13 d. Lexingtone, Alabamos valstijoje, JAV pietuose. Taigi, šiuo metu yra 32 m. amžiaus. Būdamas 19 metų kaip mėgėjas jis užima tautiniame atletikos mėgėjų sąjungos turnyre pussunkiame svoryje pirmąją vietą ir tuo atkreipia bokso žinovų akis į save. Po metų jis pereina į profesionalus, bet jau sunkiajame svoryje. 1935 m. Joe per trumpą laiką pakloja k.o. aštuonis savo priešininkus. Garsusis treneris Mike Jackob perima jo treniravimą. Tai reiškė, kad Joe Louis, kaip M. Jackob jį tuomet pavadino, išsimuša į paviršių dėl pasaulio meisterio kandidatūros.

Tačiau prieš tai šis negras turėjo dar kelis kietus riešutus perkąsti. Pirmasis buvo King Levinsky, prityręs pussvoris ir niekad k.o. nepaklotas. 1935 m. rugpiūčio 7 d. Čikagoj Levinsky pirmame runde patiesimas k.o. Max Baer paguldomas ketvirtame runde. Panašiai „sutvarkomas" ir ispanas Paolino.

Joe Louis stiprioji pusė buvo jo gigantiškas smūgis ir jo instinktyvus prisiderinimas prie padėties. Jis yra iš prigimties bokšui skirtas, be to, prisidėjus patyrimui ir gerai technikai, jis tapo nepamainomas. Tačiau jo laimėjimai pirmoje eilėje pasiekti puikios kūno struktūros dėka. Išviršiniai jis nesudaro ypatingo vaizdo. Aukštis 1,87 m, svoris 90,5 kg, rankų sieksnis 193 cm, krūtinės apimtis 104—111 cm. Kaip sunkiasvoris jis veikia greitai ir vikriai. Jo stipriausias ginklas yra kairysis kablys, kuriuo Joe svaidosi milžiniška jėga ir savo priešą pritrenkia. Su laiku jis ištreniravo ir dešinę, kuri vertė priešą saugoti distanciją ir sudarydavo sąlygas mirtinam kariajam kabliui.

Pirmasis dramatiškas susitikimas Joe karjeros viršūnėje buvo su Max Schmelingu, kuris visiškai nelauktai 12 runde nugalėjo Louis. Šis moralinis smūgis, kurį baltasis vargu ar būtų pernešęs, Joe visiškai nepakirto. Kiek vėliau rungtynėse dėl čempionato trečiam runde jis nukirto buv. meisterį Jack Sharkey (Žukauską), 1937 m. birželio 22 d. aštuntam runde paklojo tuometinį pasaulio meisterį Jim Braddock ir tuo iškovojo pasaulio meisterio titulą, kurį dar gynė prieš britų imperijos meisterį Tommy Farr. 1938 m. birželio 22 d. įvyksta didysis revanšas prieš Max Schmelingą, kurį negras jau pirmame runde lig šiol neaiškiu smūgiu pritrenkia.

Dabar Joe Louis yra neginčijamas ir daugiau nenugalėtas pasaulio meisteris visose sunkaus svorio klasėse. Jis nugali dar Joe Mann, Bob Pastor ir ištisą eilę jų iššaukusiųjų. Baigęs karo tarnybą, Joe Louis aštuntam runde patiesia Billy Conn.

Šio negro pajėgumas be abejo yra vienas iš didžiausių bokso istorijoje. Nuo didžiojo Sullivan laikų dar niekas taip ilgai neišlaikė čempiono vardo, kaip Joe Louis. Savaime aišku, kad Joe Louis uždirba milžiniškas sumas pinigų, lygiai kaip ir menedžerių karalius Mike Jacob savo pajamomis pilnai yra patenkintas. Kautynės dėl titulo Louis — Braddock atnešė 715.000 dolerių, susitikimas su Farr — 266.000 dol., abi kovos su Max Schmelingu davė virš pusmilijonį ir paskutiniojoji kova su Billy Conn, atrodo, bus milijoninę ribą pasiekus. Joe Louis ir ringo atsisakęs, atrodo, neturėtų jokių materialinių sunkumų, bet apie atsisakymą jis dar negalvoja, nes yra sudaryta dar visa eilė sutarčių. Be abejo, šis „rudasis bombarduotojas", kaip jį praminė jo tautiečiai, yra pats stipriausias ir garsiausias šio meto boksininkas.

PIRMASIS DEŠIMTKOVININKAS

ŠVEDŲ PIRMASIS DEŠIMTKOVININKAS

Švedijos dešimtkovės pirmenybes laimėjo Andersson, surinkęs 7039 tšk. Andersson dar tik 23 metų ir iš jo daug laukiama. Pasekmės: 100 m 11,2; 400 m 51,1; 1500 m 4.39,8; 110 m kliūtinis 16,1; į aukštį 1,86; į tolį 6,86; su kartimi 3,20; rutulys 12,11; diskas 39,84; ietis 50,41.

Šveicarų futbolo pirmenybės prasidėjo didele staigmena. Meisteris Servette Genf pralošė prieš Grenchen 0—1. Naujai priimta į lygą Urania Genf sužaidė prieš Bernų 0—0.

GERIAUSIAS VISŲ LAIKŲ PLAUKIKAS

JAV plaukikų treneris Kiphuth pareiškė, kad Yales universiteto studentas Ford yra geriausias visų laikų trumpų nuotolių plaukikas. Ford iki šiol yra pagerinęs tris Weismuellerio rekordus, kurie buvo išsilaikę 20 metų. Fordo pasekmės: 100 jardų 49,4; 100 m 55,7; 110 jardų 56,4.

TRUMPAI IŠ VISUR

Škotijos futbolo meisteris Glasgow Rangers, stebint 40.000 žiūrovų, laimėjo prieš Queens Park 2—0. Third Lanark sulošė prieš Partick Thistle 4—1, Aberdeen—Clyde 2—0, Motherwell—Hibernians 2—1.

Nurmio pasaulinį rekordą vienos mylios (1609 m) bėgime pagerino švedas, 1500 m Europos meisteris, Strand—4.06,6. Žymus anglų trumpų nuotolių bėgikas Bailey, gimęs Jamaikoje, Goeteborge pakartojo Europos rekordą, 100 m prabėgdamas per 10,3.

Rusė Dumbadsę Sarpsborge, Norvegijoje, pagerino vokietės Gisela Mauermeyer ,pasaulinį rekordą disko metime iš 48,21 į 50,51. Kadangi SSSR nepriklauso IFFA (tarpt. lengv. atl. s-ga), šis pasaulinis rekordas negali būti užskaitytas.

„Didžiąją Paryžiaus premiją" 100 m plaukime laisvam stiliuje laimėjo prancūzas Jany, nuplaukęs per 58,7 taigi, tik viena dešimtadalį sekundės greičiau, negu švedas Olsson. Tačiau 50 m plaukime Olsson revanšavosi ir nuplaukė pirmuoju per 25,8. Jany ruošiasi 100 m I.st. plaukime „sumušti" amerikietį Ford, kuris šį nuotolį nuplaukė per 55,9. Rekordinis bandymas įvyks Marselyje.

Tarptautinėse vandensvydžio rungtynėse Prancūzija laimėjo prieš Šveicariją 6—1 (2—1). Taip pat 4×200 m. laisvo stil. estafetę laimėjo prancūzai. Prancūzija: I. ir G. Vallerey, Belhadj, Jany — 9.34,5; Šveicarija — 10.28,2.

Prancūzijos futbolo pirmenybėse veda Strasbourg su 6—0 tašk. ir 7—2 įvarčių santykiu. Rouen, Stade Francais ir Montpellier su 5 tšk. stovi antroje vietoje. Pirmosios lygos naujokai — Stade, Montpellier, Nancy — dar nėra pralošę nė vienerių rungtynių.

Austrijos futbolo turnyrė tik dvi komandos dar nepraradusios nė vieno taško. Tai Wacker Wien ir pernykštis meisteris Rapid. Wacker turi 4 taškus su 8—2 įvarčių santykiu, o Rapid taip pat 4 tšk. su 12—4 įv. santykiu. Paskutiniai: Wacker — Post 5—0, Rapid — Hofstedt 4—1, F.C. Wien — Austria 3—1, Floridsdorf — Admira 3—0, Wiener Sportklub — WAC 2—1.

Tarpzoninėse Daviso taurės rungtynėse JAV nugalėjo Europos zonos meisterį Švediją 5—0. Tuo būdu JAV dabar žais prieš Daviso taurės laimėtoją iš 1939 m. — Australiją. Švedai amerikiečiams buvo menkas priešininkas ir daugiau sugebėjo pasipriešinti tik dvejete, kur Bergelin — Johansson pasidavė tik po penkių setų kovos 6—3, 7—9, 6—3, 0—6, 6—8. JAV atstovavo Kramer, Parker ir dvejete Talbert-Mulloy.

EUROPOS LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

Trečiosios Europos lengvosios atletikos pirmenybės jau priklauso praeičiai. Pirmenybės pavyko, bet tai nebuvo tikslas, kur visi demonstruotų savo ilgamečių studijų pasiekimus, bet greičiau išeities taškas, raktas į tolesnį darbą.

Vyrų gr., kaip ir buvo laukta, švedų bei suomių pirmavimas liko nepažeistas. Iš vienuolikos bėgimų švedai laimėjo keturius ir suomiai tris. Anglai pradžiugino trumpų nuotolių specialistu Archer. Tikra nesekmė, kad pirmenybėse negalėjo dalyvauti už Angliją startuojas negras Bailey ir vien dėl to, kad jis nėra gimęs Europoj. Anglai sugriebė ir dar vieną vertingą pergalę — Wooderson laimėjo 5000 m. Tai buvo užkietėjusio, tikro sportininko mėgėjo triumfas. Wooderson šiai pergalei ruošėsi daug mėnesių ir sukaupęs savo dvasines jėgas pasiekė, ko troško. Iš išvaizdos Wooderson yra trapus eilinio valdininko tipas ir darbuojasi vienam notariate. Dar šiais metais jis yra nutaręs pasitraukti iš aktyvaus sporto gyvenimo.

Mažutė Danija rūpestingai seka Švedijos bei Suomijos pėdomis ir jau dabar jos žodis yra svarus. Holst-Soerensen laimėjo 400 m ir 800 m užėmė antrą vietą. 10.000 m Heino parodė nuostabų laiką — 29.52.0, Bet kitą dieną, dar gerokai išvargęs, jis jau negalėjo sukliudyti Woodersono pergalės. Vis dėlto pirmenybių tradiciją — laimėti 10.000 m ir maratoną — suomiai išlaikė. Maratoną bėgo ir 1938 m. laimėtojas Muinonnen. Jis jau 48 metų ir turi žavią 24 metų dukrelę. Ši kartą jis užėmė antrą vietą. Laikraštininkai šaiposi, kad 1948 m. Londono olimpiadoj Muinonnen užims trečią vietą ir jau turės anūką. Beja, maratonas Oslo buvo sutrumpintas ir bėgta tik 41 km, taiga ir laikai atitinkamai geresni.

Pirmenybėse stipriai pasireiškė Islandijos atstovai. Huseby laimėjo rutulio stūmimą ir buvo viena iš įdomiųjų asmenybių. Blondinas, stiprus žaliūkas stumia rutulį be ypatingos technikos ir yra jau pasiekęs 16 m. Iš jo lengvai galės būti olimpinis meisteris ir, gal būti, pasaulio meisteris, jei jis, pavyzdžiui, turės gerą trenerį. Naujasis Europos meisteris žiemą yra laimėjęs valgymo varžybas. Per vienus pietus Huseby yra suvalgęs penkias vištas, kilogramą mėsos ir dvylika kiaušinių.

Šuolį aukštį kiek netikėtai laimėjo švedas Bolinder (34 metų). Tai pirmoji jo tarptautinė pergalė. 110 m kliūtinis liko Lidmenio nuosavybe, o 400 m kliūtinį užtikrintai laimėjo suomis Storskrubb. Italų diskininkai Consolini ir Tossi išsidirbo originalią techniką, ir Europoje jie neturi nė vieno rimtesnio varžovo. Jie abu lengvai šveičia 50 m, ir tik amerikietis studentas Fitch, neseniai pasiekęs 54,96. gali jiems būti lygiavertis priešininkas. Su ietimi suomiams nepavyko, ir švedas Aterwall su palyginti kuklia pasekme — 68,74 — nuskynė laurus. Rutulio favoritu buvo estas Lipp, bet jis pirmenybėse nedalyvavo. Taip pat nesimatė ir latvių kilmės Osolinio, kuris ilgus metus gyvena Maskvoj ir su kartimi yra peršokęs 4,30.

Moterų gr. stiprią rinktinę atsiuntė sovietai. SSSR moterys užėmė penkias pirmąsias vietas. Neapsieita ir be pabaltijiečių pagalbos. Latvė Gailis tik vienu centimetru atsiliko nuo į tolį Europos meisterės Kondys. Su didele pompa į Oslo buvo atskridusi JAV gyvenanti lenkė Walasiewicz. Ji atvyko su visa svita palydovių ir apsigyveno prabangiausiam Oslo viešbuty. Vis dėlto jai nepavyko, ir ji iškrito 100 m pusiaubaigmėj. Šis malonumas jai kainavo apvalią sumą, o garbės taip ir nesusilaukė, tik tiek, kad ji buvo elegantiškiausia iš dalyvių. Po SSSR, pajėgumo atžvilgiu ėjo olandės. Jos pasitenkino trim pirmosiom vietom. Kiek netikėtai šuolį į aukštį laimėjo studentė Colchen (Prancūzija). Tai aukštaūgė aštuoniolikametė. Be lengvosios atletikos, Colchen yra gero pajėgumo krepšininkė ir nuolatinė Prancūzijos rinktinės dalyvė. Rusei Setsjenovai pavyko dviguba pergalė — 100 ir 200 m.

Naujieji meisteriai: **vyrų gr.:** 100 m Archer (Anglija) 10,6; 200 m Karakulov (SSSR) 21,6; 400 m Holst-Soerensen (Danija) 47,9; 800 m Gustafsson (Švedija) 1.51,0; 1500 m Strand (Švedija) 3.48,0; 5000 m Wooderson (Anglija) 14.08,6; 10.000 m Heino (Suomija) 29.52,0; maratonas Hietanen (Suomija) 2.24,55,0; 50 km ėjimas Ljungrenn (Švedija) 4.38:20,0; 110 m kliūtinis Lidman (Švedija) 14,6; 400 m kliūtinis Storskrubb (Suomija) 52,2; 3000 m kliūtinis Pujazon (Prancūzija) 9.01,4; 4 × 100 m Švedija 41,5; 4 × 400 m Prancūzija 3.14,4; į aukštį Bolinder (Švedija) 1,99; į tolį Laessker (Švedija) 7,42; su kartimi Lindberg (Švedija) 4,11; trišuolis Rautio (Suomija) 15,17; rutulys Huseby (Islandija) 15,46; diskas Consolini (Italija) 53,23; ietis Aterwall (Švedija) 68,74; kūjis Eriksson (Švedija) 56,44: dešimtkovė Holmvang (Norvegija) 6987 tšk.

Moterų gr.: 100 m Setsjenova (SSSR) 11,9; 200 m Setsjenova (SSSR) 25,4; 80 m kliūtinis Koen-Blankers (Olandija) 11,8; 4 × 100 m Olandija 47,8; į aukštį Colchen (Prancūzija) 1,60; į tolį Kondys (Olandija) 5,67; rutulys Sevrejukova (SSSR) 14,16; diskas Dombadse (SSSR) 44,52; ietis Majutskaja (SSSR) 46,25.

ŠALIA KREPŠINIO

(Iš Scheinfeldo krepšininkų sąskrydžio)

Likimas taip lėmė, kad įdomiausią dovaną gavo ne turnyro laimėtojai, bet Schweinfurto Garsas. Jis, tiesa, į laurus ne labai ir pretendavo ir iškrito po pirmųjų rungtynių. Bet ir taip jis spėjo pasižymėti, nes per vieninteles rungtynes spėjo padaryti 21 baudą. Užtat ir gavo atitinkamą dovaną — dvi poras bokso pirštinių.

*

Iš įvairių pasviečių suvažiavę sportininkai pasirodė ne vien krepšinyje gabūs. Per baigmines vaišes kiekvienos komandos atstovas turėjo pasakyti kalbą. Kalbėti pradėjo reprezentacinės atstovas Norkus II, pasitenkinęs pora sakinių. Po to žodis buvo duotas Muenchenui. Pakilo Grybauskas ir pradėjo daug žadančiai: — O aš esu pasirengęs kalbėti labai ilgai. Dėkoju! — ir Grybauskas atsisėdo. Atsiminus ne tiktai tremtyje uoliai praktikuojamą nelemtą įpratimą visus varginti ilgom ir nuobodžiom kalbom, po pirmojo Grybausko sakinio visiems pradėjo tysti veidai, užtat baigminis žodis trenkė kaip atominė bomba į Bikinio atolą. Jei mūsų kai kurie visuomenininkai vis dar skeptiškai žiūri į sportinį judėjimą, gal jie galėtų atkreipti dėmesį nors į savo ilgas kalbas. Čia sportininkai jiems taip pat galėtų pagelbėti.

*

Turnyro didysis nežinomasis buvo Kempteno GSK (geležinkeliečių sporto klūbas). Kodėl, būtent, geležinkeliečiai? O istorija tokia: kažkada Kemptene buvo vietinio pobūdžio turnyras. Dalyvavo improvizuotų ir ne improvizuotų artelių komandos. Dalyvavo ir geležinkeliečiai, laimėjo pirmą vietą ir pasilaikė tą pavadinimą visiems laikams. Geležinkeliečiai? — Taip, geležinkeliečiai, — paaiškino mums jų kapitonas Panavas. — Mat, du iš mūsų savo laiku yra prie geležinkelio dirbę. O kiti? — Kiti . . . važinėjo geležinkeliu!

*

Kruopštus taškų rinkikas Grybauskas (Muencheno Gintaras) per turnyrą gavo naują vardą — penicilinas. Kaip prieš peniciliną neatsilaiko nė pačios didžiosios ligos, taip prieš Grybausko įvairiaspalvius metimus neatsilaikė nė pačios stipriosios komandos (per penkerias rungtynes Grybauskas surinko 73 tšk.).

LIETUVIAI SPORTUOJA

LIETUVIAI TARPTAUTINIAME STALO TENISO TURNYRE

Bambergas. Rugsėjo 8 d. Bamberge įvyko didelis stalo teniso turnyras, kuriame, be geriausių anglų ir amerikiečių zonų žaidėjų vokiečių, dalyvavo ir keli lietuviai. Vyrų vienetą laimėjo Than, finale įveikęs Schaf 3:0. Mūsiškiams šį kartą nelabai pavyko, nors pasirodė kaip aukštos klasės žaidėjai. Meilus su Vailokaičiu buvo pasiekę kvartfinalius, kur pirmasis nelaimingai pralošė, penktame sete turėdamas 15:8 savo naudai, prieš Vosebein 2:3, o antrasis prieš Than 2:3. Adomavičius po trijų pergalių iškrito prieš Strixnerį. Atsigriebta vyrų dvejete, kur Meilus — Garunkštis laimėjo pirmą vietą, nugalėdami Than — Strixner 3:1. Mišriam dvejete Garunkštis — Plentaitė laimėjo trečią vietą.

KREPŠINIS WIESBADENE

Wiesbadenas. Viena iš stipriausių lietuvių krepšinio komanda Muencheno „Gintaras" rugsėjo 8 d. viešėjo Wiesbadene ir ten turėjo rungtynes su vietos „Lituanica". Po permainingos ir įtemptos kovos rungtynių normalus laikas davė lygiąsias 27 : 27 (14:14). Likus minutei žaisti, svečiai vedė 27:25, tačiau paskutinėse sekundėse „Lituanicai" pavyko išlyginti. Penkių minučių pratęsime wiesbadeniečiai parodė dideles pastangas ir laimėjo 36:33. Komandos žaidė šių sudėčių ir laimėjo taškų: „Lituancia" — Varkala 12, Blankus 11, Miškinis K. 7, Afanasjevas 4, Landsbergis I 2; „Gintaras" — Gružauskas 10, Grybauskas 8, Bulionis 7, Ginčauskas 4, Beržanskis 2 ir Bandžius 2.

MAŽASIS KREPŠINIO TURNYRAS

Nuertingenas. Rugsėjo 15 d. Nuertingene įvyko mažasis krepšinio turnyras, kuriame dalyvavo kolonijos, technikos mokyklos ir gimnazijos krepšinio penketukai. Trys susitikimai neišsprendė turnyro nugalėtojo, nes kiekviena komanda turėjo po vieną pralaimėjimą ir po vieną laimėjimą. Atskirų susitikimų rezultatai: gimnazija — kolonija 17—14 (7—7), technikos mokykla — gimnazija 29—17 (14—4), kolonija — technikos mokykla 40—30 (20—15).

SCHEINFELDAS — ANSBACHAS 0—0

Ansbachas. Rugsėjo 7 d. Ansbache viešėjo Scheinfeldo lietuvių stovyklos futbolininkai, kurie žaidė rungtynes su Ansbacho DP rinktine, sudaryta iš lietuvių, lenkų ir estų. Rungtynės baigėsi 0—0.

Hansenne pagerino 1500 m Prancūzijos rekordą iki 3.48.5. Senas rekordas buvo 3.49,2 (Ladoumegue),

ALp(LKA)5285
1946, Nr. 1

SCHEINFELDO TURNYRAS

(Atkelta iš 1 pusl.)

kiu metimu iš tolo. Liko žaisti 7 minutės, 5 minutės, 3 minutės. Pasekmė ta pati ir tik prieš pat pabaigą Sventickas įmeta baudą — 19—18 Kempteno GSK naudai taip ir lieka. Taškai: **Kempteno GSK** — Sventickas (8), Krutulis (7), Racevičius (4); **Wiesbadeno Lituanica** — Labanauskas (6), Landsbergis (5), Miškinis I (4), Afanasevas (3).

Kaip ir buvo laukta, vienoj pusėj į baigmę kelią išsigrindo Muencheno Gintaras, o kitoj pusėj, laimingai įveikęs dvi stambias kliūtis (Tuebingeno Vytį ir Wiesbadeno Lituanicą), į baigmę iškopė Kempteno GSK. Baigminis susitikimas buvo gana įspūdingas. Muencheno Gintaras laimėjo 30—18. Pirmas kėlinys 16—11. Kemptenečiai vykusiai dengė zoną, ir iš pradžių Muenchenas turėjo daug vargo. Paskui rasta vaistų ir prieš šį tipišką latvių dengimą, ir po 10 — ties minučių iniciatyvą vis daugiau perėmė gintariečiai. Savo metimais vėl stebino Grybauskas, o jo didžiajam priešininkui Sventickui, taip pat tolimų metimų specialistui, gerokai nesisekė. Taškai: **Muencheno Gintaras** — Grybauskas (15), Ginčiauskas (9), Gružauskas (4), Bandžius (2); **Kempteno GSK** — Racevičius (7), Krutulis (4), Panavas (4), Sventickas (3).

Dabar atėjo eilė ir reprezentacinei Šarūno ekipai. Deja, Muencheno Gintarui tai buvo trečiosios tą pat dieną rungtynės, ir jis negalėjo išlukšteni viso savo pajėgumo. Iš kitos pusės prieš reprezentacinę tą dieną būtų buvę sunku ką padoresnio pešti, nes reprezentantai buvo gerai nusiteikę ir pasirodė visam savo spindėjime. Šarūnas laimėjo įtikinančia pasekme 54—16 (18—9). Jei pirmam kėliny Muenchenas dar įstengė deramiau priešintis, tai vėliau pristigo patvaros, ir taškai pabiro kaip iš gausybės rago. Reprezentantai kartkartėmis pademonstruodavo meniškų derinių ir gražių metimų. Čia išsiskyrė Norkus II, savo vijurkiškais prasmukimais sunkiai sulaikomas. Apskritai, reprezentantai patenkino ir išlepintą krepšinyje skonį. Taškai: reprezentacinė — Norkus II (14), Varkala (14), Bagdonas (8), Andrulis III (8), Mackevičius (4), Duliūnas (4), Norkus I (2); **Muencheno Gintaras** — Grybauskas (7), Bandžius (4), Beržanskis (3), Ginčiauskas (2).

Turnyras buvo gerai suorganizuotas ir praėjo labai sklandžiai. Oficialios iškilmės buvo trumpos, nevargino. Turnyro metu buvo surengtas Scheinfeldo lietuvių meno kolektyvo koncertas. Pasireiškė vyrų, mišrūs chorai, tautinių šokių šokėjai ir kanklininkai. Kolektyvui vadovavo Br. Budriūnas.

Pasibaigus rungtynėms globėjas vietos UNRRA dalinio direktorius de Haanas laimėtojams išdalino eilę dovanų. Reprezentacinė Šarūno komanda gavo visiškon nuosavybėn B. Muliolio pereinamąją taurę. Ir kitos komandos buvo atžymėtos, o Scheinfeldo skautai dar pridėjo po puokštę gėlių. Nuleidus vėliavas, krepšininkams buvo surengtos jaukios vaišės.

Turnyras liks gražiu prisiminimu visiems jame dalyvavusiems.

Kęstutis Čerkeliūnas.

Pasaulio golfo meisteris Cotton (Anglija) Monte Carlo atidaro modernią golfo mokyklą. Už pusvalandžio pamoką Cotton ima 4 svarus sterlingų ir mokinių jam nestinga. Didžiausia suma, kurią jis yra kada laimėjęs per rungtynes, siekia 500 svarų.

Rugsėjo 1 d. Oberlenningene (Kreis Nuertingen) įvykusio geriausiems mūsų stalo tenisininkams Pabaltijo tautų sporto olimpijadai atrinkti turnyro dalyviai su UNRRA Team 513 dir. R. Maingeot. Šio turnyro nugalėtoju tapo Geručaitis, II v. — Garunkštis, III v. — Meilus.

Nuotrauka V. Bacevičiaus.

PASIRYŽĘ GERINTI REKORDUS

Baigdamas savo sportinę karjerą, 5000 m Europos meisteris Wooderson (Anglija) dar nori pagerinti dviejų mylių pasaulio rekordą, kuris dabar priklauso Haeggui — 8.42,8. Už Angliją startuojąs negras Wint ketina pagerinti 440 jardų Anglijos rekordą (Brown — 47,6), o kitas negras Bailey kibs gerinti 100 jardų rekordą (9,7).

Kiek Suomijoj yra aktyvių sportininkų

Oficialiai skelbiama, kad Suomijoj atskirose sporto šakose yra tiek registruotų aktyvių sportininkų: lengvojoj atletikoj 80.000, slidinėjime 70.000, gimnastikoj 55.000, plaukyme 55.000, pessapalo (suomių tautinis sportas) 48.000, krepšinyje 25.000, futbole 20.000, imtynėse 18.000 ir kt.

Estas Lipp Maskvoje nustūmė rutulį 16,22. Šiemet tokios pasekmės Europoje dar nėra niekas pasiekęs.

Olandas Slykhuis Bergene 3000 m prabėgo per 8.08,8; laikas, kurį tik Haegg savo pasaulio rekordu yra pralenkęs (8.01,2).

Tarpt. šachmatų turnyrą Groningene laimėjo Botvinik (SSSR) su 14,5 taškų prieš Euwe (Olandija) su 14 tšk.

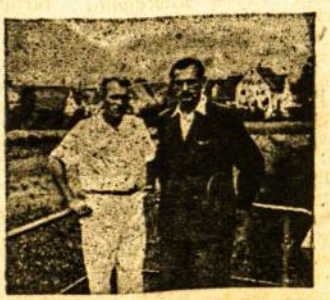

Nuertingeno apskr. stalo teniso meisteriai Meilus ir Mickevičius.

SKAITYTOJAMS

Pradėdami leisti šį savaitinį „Apžvalgos" priedą, skirtą grynai sporto reikalams aptarti ir mūsų bei tarptautiniam sporto gyvenimui apžvelgti, tikimės pasitarnausią mūsų sportuojančiam jaunimui, sportinį gyvenimą sekantiems tautiečiams ir visiems tiems, kurie ir dabartinėse sąlygose nenustoja būti sporto entuziastais ir vienokiu ar kitokiu būdu stengiasi prisidėti prie mūsų sportinio gyvenimo tremtyje.

Vieni nesitikime darbo nudirbti taip, koks jis turėtų būti, todėl kviečiame į talką visus tremtyje esančius mūsų įvairių sporto šakų teoretikus, visus sportininkus, visas sporto klūbų vadovybes. Laukiame žinių iš klūbų gyvenimo, rungtynių; džiaugsimės gavę teoretinių straipsnių, sulauksime įdomių ir vertingų vertimų.

Tokiomis mintimis ir pasiryžimais pradedame.

Redakcija.

Du žymieji Prahos ir Vienos futbolo klūbai **Slavia** ir Rapid Prahoje sužaidė 0—0.

Danija supliekė suomius futbole 5—2. Rungtynės įvyko Kopenhagoje..

Po sekmadienio žaidimų, Prancūzijos futbolo pirmenybėse pirmauja Strassbourg (11 tšk., 12—5 įv.), 2. Roubaix (10, 14—6), 3—5. Lille (8, 15—6), Nancy (8, 16—8), Reims (8, 12—12). Visos komandos yra sužaidusgos po 6 rngt.

Tarpt. olimpinio komiteto pirm. Edstroem (Švedija) pasitraukė iš savo posto. Naujasis pirmininkas — lordas Burghley (Anglija). Burghley yra buvęs daugkartinis Anglijos meisteris 110 m kliūtiniam bėgime ir yra dalyvavęs olimpiniuose žaidimuose.

Norvegas Kaas su kartimi peršoko 4,15. Šiemet tai geriausia pasekmė Europoje.

LENGVOSIOS ATLETIKOS VARŽYBOS HANAU

Hanau. Rugsėjo 14—15 d. d. Hanau lietuvių stovykloje buvo pravestos lengvosios atletikos varžybos, kuriose pasiekti šie rezultatai:

100 m — Adamkavičius 11,5, Mikšys 11,6, Kalvaitis 11,9; 400 m — Mikšys 54,4, Bakūnas 56,8, Asauskas 57,3; 1500 m — Saldaitis 4.38,7, Kiaunė 4.41,2, Pranckūnas 5.07,2; 3000 m — Kiaunė 10.07,1, Saldaitis 10.10; 4 × 100 m — Karosas, Bakūnas, Adamkavičius, Mikšys 47,8; Bagdonas, Supronas, Asauskas, Kalvaitis 48,3; į aukštį — Gasiūnas, Karosas, Adamkavičius — visi po 1,67; į tolį — Supronas 6,58, Karosas 6,07, Paransevičius 5,98; ietis — Jaudegis 51,00 Supronas 47,02, Kačergius 43,95; diskas — Sakalas 34,25, Jaudegis 33,06, Savukynas 31,26; rutulys — Savukynas 11,96, Jaudegis 11,82, Sakalas 10,89.

Moterų grupėje: 60 m — Remeikytė 8,4, Gumbytė 9,0, Boreikaitė 9,1; į aukštį — Gumbytė 1,29, Gasiūnaitė 1,24, Mickevičiūtė 1,24; į tolį — Remeikytė 4,67, Gumbytė 4,52, Griškelytė 3,75.

Pirmųjų trijų vietų laimėtojai gavo dovanų iš UNRRA sportinio fondo. **V.**

1945—1946 m per futbolo sezoną Prancūzijos pirmos ir antros lygos komandos susilaukė 3.343.735 žiūrovų ir gauta 148.139.200 frankų pajamų. Daugiausia pajamų turėjo Marseille Olympique (11,6 milijonų), daugiausia žiūrovų sutraukė Paryžiaus Red Star (229 tūkstančius).

10 [illegible] B.S.C. Nurašyta

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų saugykla